

2016-03-18

FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende: Garantifonden inom ITP-planen

Parter: Svenskt Näringsliv
Förhandlings- och samverkansrådet PTK (PTK)

Närvarande:

för Svenskt Näringsliv Peter Jeppsson, ordförande, Ingvar Backle och Hans Gidhagen, vid protokollet

för PTK Niklas Hjert, Hans Norin och Dan Wallberg

- § 1 Alecta har i brev den 31 augusti 2015 hemställt att Svenskt Näringsliv och PTK ska träffa överenskommelse angående garantifonden och värdesäkringsfonden hos bolaget, bilaga 1.
- § 2 Svenskt Näringsliv och PTK är överens om att genomföra nödvändiga åtgärder för att tillmötesgå Alectas hemställan. Detta innebär att finansieringen av kollektivavtalsgarantin och informationsverksamheten ska, i enlighet med överenskommelsen den 25 april 2006 mellan parterna om ITP-planen, ske genom att medlen i Alectas garantifond överförs till en särskild för ändamålet nybildad stiftelse, Garantistiftelsen för ITP och TGL, för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet med huvudsakligt ändamål att fr o m den 1 januari 2017 finansiera kollektivavtalsgarantin och informationsverksamheten. Alectas garantifond kan därmed upplösas.
- § 3 Garantistiftelsen för ITP och TGL bildas av Alecta genom förordnande enligt bilaga 2 med underbilaga. Alecta verkställer bildandet av stiftelsen och tillser också att medlen i bolagets garantifond förs över till stiftelsen.
- Svenskt Näringsliv och PTK är överens om stadgarna för Garantistiftelsen för ITP och TGL ska ha innehåll i enlighet med underbilagan.
- § 4 Svenskt Näringsliv och PTK är överens om att Collectum AB ska sköta den löpande administrationen av stiftelsens angelägenheter samt att AFA Sjukförsäkringsaktiebolag ska sköta förvaltningen av stiftelsens kapital till dess att styrelsen beslutar annorlunda.
- § 5 Parterna är vidare överens om den mellan parterna träffade överenskommelsen den 30 september 1976 om särskilda värdesäkringsmedel ska förtydligas på så sätt att det fr o m år 2017 är Alectas överstyrelse som beslutar om nedsättning av värdesäkringsfonden § 11 Alectas bolagsordning. Alecta kan därmed ändra bolagsordningen så att det andra stycket i § 11 får följande lydelse.

"Nedsättning av värdesäkringsfonden beslutas av överstyrelsen för användning till värdesäkring av utgående pensioner respektive till annat pensionsfrämjande ändamål i enlighet med förhandlingsprotokollet 1976-09-30 eller för avsättning till stiftelse med ändamål att värdesäkra pensioner."

§ 5 Att jämte ordföranden justera detta protokoll utsågs Niklas Hjert.

Vid protokollet

Justeras

Till
Svenskt Näringsliv och
PTK

Stockholm den 31 augusti 2015

Garantifonden och värdesäkringsfonden

Med hänvisning till tidigare underhandskontakter rörande garantifonden och värdesäkringsfonden vill Alecta göra följande framställan om att kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och PTK träffar nya förhandlingsuppdrag beträffande dessa båda fonder.

1. Bakgrund

1.1 Inrättandet av garantifonden i Alecta

Svenskt Näringsliv och PTK har i tidigare överenskommelser (1998-12-14, 2004-12-15 och 2006-04-25) beslutat att – villkorat av enhälligt beslut i Alectas styrelse – avsätta sammanlagt 2 miljarder kronor till en garantifond, att i framtiden användas för att täcka kostnader för dels kollektivavtalsgarantin enligt punkt 14 i ITP-planens avdelning 1 och punkt 15 i ITP-planens avdelning 2, dels kollektivavtalsparternas informations- och utbildningsverksamhet avseende ITP och TGL i enlighet med förhandlingsprotokoll 1978-12-19, 1991-11-18 och 1993-05-17 mellan dåvarande kollektivavtalsparterna SAF och PTK.

Svenskt Näringsliv och PTK har vidare i överenskommelse 2007-03-27 beslutat att garantifonden skulle inrättas med verkan från den 1 januari 2007 samt att den skulle förvaltas av Alecta, fristående Alectas konsolideringsfond och således inte utgöra en del av denna.

Efter hemställan från Svenskt Näringsliv och PTK 2007-03-27 till Alectas styrelse om att Alecta skulle inrätta garantifonden i enlighet med förhandlingsöverenskommelsen fattades i tur och ordning följande beslut.

Alectas styrelse beslutar 2007-03-28 att tillmötesgå parternas hemställan och att föreslå Alectas överstyrelse att ändra Alectas bolagsordning på sätt som möjliggjorde inrättandet av garantifonden.

Alectas överstyrelse beslutar 2007-04-17 om ändrad bolagsordning för Alecta innebärande bl.a. inrättande av en garantifond med verkan från 2007-01-01, genom ändring i bolagsordningens § 9 (om konsolideringsfonden) och införande av en ny § 10 (om garantifonden).

Finansinspektionen beslutade 2007-11-23 att stadfästa den ändrade bolagsordningen.

Alectas styrelse beslutade 2007-12-04 att en avsättning om 2 miljarder kronor skulle **Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt**

genomföras, att användas, och upp- och nedräknas, i enlighet med § 10 i Alectas ändrade bolagsordning.

1.2 Finansinspektionens undersökningsärende avseende garantifonden

Finansinspektionen (FI) inledde under hösten 2009 ett undersökningsärende rörande Alectas garantifond. Ett platsbesök genomfördes hos Alectas 2009-10-19.

Under ärendets handläggning kom FI också att ifrågasätta metoden för redovisning av värdesäkringsfonden, som regleras i § 11 i Alectas bolagsordning, mot bakgrund av det förhållande att beslutanderätten över värdesäkringsfonden inte tillkommer något av Alectas bolagsorgan, utan istället Svenskt Näringsliv och PTK.

Efter en omfattande skriftväxling mellan FI och Alecta i ärendet beslutade Alectas styrelse i december 2010 att undersöka alternativ till garantifonden. Det konstaterades därvid att, då garantifonden inrättats på basis av en förhandlingsöverenskommelse mellan Svenskt Näringsliv och PTK samt godkänts av FI, måste ett alternativ till garantifonden dels baseras på förhandlingsöverenskommelse mellan Svenskt Näringsliv och PTK, dels förankras med FI.

Olika alternativ till garantifonden har därefter undersökts och utvärderats, bland annat att finansieringen av kostnaden för kollektivavtalsgarantin samt kollektivavtalsparternas informations- och utbildningsverksamhet skulle ske via en fristående stiftelse istället för via en inom Alecta inrättad fond.

1.3 FI:s förslag 2012-12-19

2012-12-19 presenterade FI följande förslag för Alecta:

1. FI stödjer en stiftelseslösning

FI förespråkar att garantifonden ersätts med mot en stiftelse med samma ändamål.

2. FI föreslår att stiftelsen finansieras direkt ur garantifonden

FI föreslår att stiftelsen finansieras genom att garantifondens medel förs direkt till stiftelsen. FI menar att detta är förenligt med försäkringsrörelselagens regler eftersom garantifonden, på ett tydligt sätt, avskildes från konsolideringsfonden redan genom de beslut som fattades och verkställdes 2007.

3. Garantifondens medel ska ej behövas för framtida förlusttäckning inom Alecta

FI rekommenderar att överstyrelsen, när den fattar beslut i frågan, konstaterar att de medel som sålunda överförs från garantifonden till stiftelsen inte behövs för framtida förlusttäckning inom Alecta.

4. Stiftelsens stadgar och FI:s inflytande över dem

FI vill att stiftelsens stadgar ska omfatta samma ändamål som garantifonden samt att det skrivs in i stadgarna att de inte kan ändras utan FI:s godkännande.

5. Auktoriserad revisor

FI vill att stiftelsen ska revideras av auktoriserad revisor.

6. FI:s rätt att granska stiftelsens verksamhet

FI vill att det i stadgarna ska skrivas in att FI ska ha rätt att, på begäran, granska stiftelsens verksamhet.

7. Inga ytterligare medel till stiftelsen från Alecta

Om stiftelsen behöver ytterligare medel för att finansiera sin verksamhet menar FI att dessa inte får komma från Alecta utan det får parterna i så fall finna annan finansiering för.

8. Beslutanderätten över värdesäkringsfonden

FI vill att överstyrelsen ska ha beslutanderätten över värdesäkringsfonden istället för Svenskt Näringsliv och PTK. FI har senare förklarat att förslaget är en "paketlösning", vilket innebär att FI:s godkännande av punkterna 1-7 förutsätter att även denna punkt 8 genomförs.

FI har därefter underhand till Alecta förklarat sig godkänna att stiftelsens stadgar ges en lydelse i huvudsak i enlighet med bilaga 1.

2. Alectas åtgärdsplan

Alecta har upprättat en åtgärdsplan (2013-05-30) för genomförande av FI:s förslag enligt 1.3 ovan. Det noteras att både Svenskt Näringsliv och PTK förklarat sig vilja genomföra vad som på er ankommer enligt densamma. På basis av åtgärdsplanen avslutade FI undersökningsärendet avseende garantifonden och värdesäkringsfonden genom en slutskrivelse daterad 2013-06-17. Enligt ursprungsplanen skulle åtgärdsplanen i allt väsentligt genomföras under 2014, men den kom att fördröjas med anledning av att ett antal skattemässiga frågeställningar uppkom. Dessa frågeställningar har under klarats ut på ett nöjaktigt sätt genom besked från Skatteverket den 9 juni 2015. Förutsättningar föreligger därigenom att återuppta åtgärdsplanen. Steg 1 i åtgärdsplanen är att ni kollektivavtalsparter

dels förtydligar och kompletterar er förhandlingsuppgörelse av den 25 april 2006 genom att träffa en ny förhandlingsuppgörelse innefattande överenskommelse om

- att den framtida finansieringen av kollektivavtalsgarantin och informationsverksamheten ska ske genom att medlen i Alectas garantifond överförs till en särskild för ändamålet nybildad stiftelse, för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet med huvudsakligt ändamål att fr.o.m. ett visst angivet datum finansiera kollektivavtalsgarantin och informationsverksamheten,
- att Alectas garantifond, till följd av den nya finansieringsmodellen, ska "upplösas" per ett visst angivet datum, genom att Alectas bolagsordning ändras, bland annat på så sätt att föreskriften i § 10 om garantifonden upphävs, samt,

- om det är parternas avsikt, att uppgörelsen också innebär att Collectum ska sköta den löpande administrationen av stiftelsens angelägenheter, dvs. att administrera kollektivavtalsgarantin och informationsverksamheten, och eventuellt också upphandlingen av stiftelseförmögenhetens förvaltning,

dels förtydligar förhandlingsuppgörelsen mellan dåvarande kollektivavtalsparterna SAF och PTK av den 30 september 1979 om särskilda värdesäkringsmedel på så sätt att nedsättning av fonden i fortsättningen beslutas av Alectas överstyrelse istället för av Svenskt Näringsliv och PTK.

3. Närmare om punkterna i förhandlingsuppgörelsen

Förhandlingsuppgörelsen enligt steg 1 i åtgärdsplanen skulle mer i detalj kunna reglera

att den inom Alecta inrättade garantifonden, i enlighet med FI:s förslag, ska upplösas, att upplösningen av garantifonden ska verkställas per tidigast möjliga kalenderårsskifte, med hänsyn taget till att Alectas överstyrelse dessförinnan ska ha fattat sådant beslut både om upplösning av garantifonden och om sådana ändringar i Alectas bolagsordning som krävs för att en upplösning av garantifonden ska kunna genomföras, samt att ändringarna i bolagsordningen dessförinnan också både har godkänts av FI och registrerats av Bolagsverket,

att samtliga garantifondens medel per upplösandetidpunkten ska överföras till en av Alecta inrättad stiftelse, med stadgar i huvudsak i enlighet med bilaga 1, med de ytterligare tillägg och/eller ändringar som kan förankras hos FI, samt

att § 11, 2 st i Alectas bolagsordning ska ändras till följande lydelse.

Nedsättning av värdesäkringsfonden beslutas av Alectas överstyrelse för användning till värdesäkring av utgående pensioner respektive till annat pensionsfrämjande ändamål i enlighet med förhandlingsprotokollet 1976-09-30 eller för avsättning till stiftelse med ändamål att värdesäkra pensioner.

Vänliga hälsningar

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt

Staffan Grefbäck
Vd

Magnus Landare
Chefsjurist

Bilaga 2

STIFTELSEFÖRORDNANDE FÖR GARANTISTIFTELSEN FÖR ITP OCH TGL

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt, 502014-6865 ("Alecta"), har denna dag beslutat att bilda en stiftelse, benämnd Garantistiftelsen för ITP och TGL, som – inom ramen för vid var tid tillämpliga överenskommelser om ITP-planen ("ITP") och Avtal om tjänstegrupplivförsäkring ("TGL") mellan kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK ("PTK") – har till ändamål att:

- a) *i första hand* finansiera den s.k. kollektivavtalsgarantin, för ITP och TGL, eller ett sådant motsvarande arrangemang vars huvudsakliga syfte är att vid arbetsgivarens underlåtenhet tillförsäkra den enskilde arbetstagaren, och i förekommande fall dennes berättigade efterlevande, de förmåner som han eller hon har rätt till enligt ITP och TGL, nedan benämnd "**kollektivavtalsgarantin**",
- b) *i andra hand – om kapitalet överstiger vad som behövs för att finansiera kollektivavtalsgarantin* - finansiera den informationsverksamhet avseende ITP och TGL som följer av överenskommelserna mellan Svenskt Näringsliv och PTK (eller en sådan organisation som kan komma att träda i någondera partens ställe) om medel för informationsverksamhet inom ITP- och TGL-området, nedan benämnd "**informationsverksamheten**", och
- c) i den utsträckning stiftelsekapitalet inte behövs för att långsiktigt och varaktigt finansiera ändamålen i a) och b) ovan, främja annat pensionsfrämjande ändamål inom ITP- och/eller TGL-området, i enlighet med vad som närmare framgår av från tid till annan träffade överenskommelser om ITP och/eller TGL mellan Svenskt Näringsliv och PTK (eller en sådan organisation som kan träda i någondera partens ställe).

Svenskt Näringsliv och PTK samt Alecta anser att finansieringen av dessa verksamheter, såsom de för närvarande bedrivs och tidigare har bedrivits, utgör pensionsfrämjande ändamål. Den närmare innebörden av kollektivavtalsgarantin och informationsverksamheten kan komma att variera över tiden. Det är dock Svenskt Näringslivs och PTK:s samt Alectas avsikt att ändamålet med dessa verksamheter vid var tid ska vara pensionsfrämjande.

Stiftaren Alecta har beslutat att som stiftelsekapital tillföra stiftelsen ett belopp motsvarande samtliga medel i den inom Alecta inrättade garantifonden per dagen för dess upplösande.

För stiftelsen ska gälla de stadgar som framgår av **bilaga**.

Stiftaren Alecta förordnar med anledning härav att ett belopp motsvarande samtliga medel i den inom Alecta inrättade garantifonden per dagen för dess upplösande ska avskiljas och varaktigt förvaltas av stiftelsen för ovan angivna ändamål och i enlighet med stadgarna, bilaga.

Stockholm den [dag] [månad][år]

ALECTA PENSIONS FÖRSÄKRING,
ÖMSESIDIGT

[•]

[•]

STADGAR FÖR GARANTISTIFTELSEN FÖR ITP OCH TGL

Namn

§ 1 Stiftelsens namn ska vara Garantistiftelsen för ITP och TGL

Ändamål

§ 2 Stiftelsen har – inom ramen för vid var tid tillämpliga överenskommelser om ITP-planen ("ITP") och Avtal om tjänstegrupplivförsäkring ("TGL") mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK ("PTK") (eller sådan organisation som kan komma att träda i någondera partens ställe) – till ändamål att:

- a) *i första hand* finansiera den s.k. kollektivavtalsgarantin för ITP och TGL, eller ett sådant motsvarande arrangemang vars huvudsakliga syfte är att vid arbetsgivarens underlåtenhet tillförsäkra den enskilde arbetstagaren, och i förekommande fall dennes berättigade efterlevande, de förmåner som han eller hon har rätt till enligt ITP och TGL, nedan benämnd "**kollektivavtalsgarantin**",
- b) *i andra hand – om kapitalet överstiger vad som behövs för att finansiera kollektivavtalsgarantin* - finansiera den informationsverksamhet avseende ITP och TGL som följer av överenskommelserna mellan Svenskt Näringsliv och PTK om medel för informationsverksamhet inom ITP- och TGL-området, nedan benämnd "**informationsverksamheten**", och
- c) i den utsträckning stiftelsekapitalet inte behövs för att långsiktigt och varaktigt finansiera ändamålen i a och b ovan, främja annat pensionsfrämjande ändamål inom ITP- och/eller TGL-området, i enlighet med vad som närmare framgår av från tid till annan träffade överenskommelser om ITP och/eller TGL mellan Svenskt Näringsliv och PTK (eller sådan organisation som kan komma att träda i någondera partens ställe).

Förmögenhet

§ 3 Stiftelsens förmögenhet utgörs av de medel, som i enlighet med Alectas beslut den 14 april 2016 överförts till stiftelsen samt de medel som härfter kan komma att överlämnas till densamma som ytterligare stiftelsekapital.

Såväl stiftelsekapitalet som alla former av värdeökningar på detta, däribland avkastning, realisationsvinst och ränta, får användas för att främja stiftelsens ändamål. Stiftelsens kapital får dock inte förbrukas i sin helhet förrän efter 5 år från stiftelsens bildande.

Styrelsen

- § 4 För förvaltningen av stiftelsens angelägenheter svarar stiftelsens styrelse. Styrelsen ska bestå av sex ledamöter och två suppleanter.

Svenskt Näringsliv och PTK utser tre ledamöter och en suppleant vardera. Av Svenskt Näringsliv och PTK utsedda suppleanter ska endast träda i stället för ledamot som utsetts av respektive part.

Svenskt Näringsliv och PTK utser – bland de sex ledamöterna – gemensamt en ordförande och en vice ordförande.

Vad som sägs i denna paragraf om Svenskt Näringsliv och PTK gäller i förekommande fall även en sådan organisation som kan komma att träda i någondera partens ställe.

Styrelsens säte

- § 5 Styrelsen ska ha sitt säte i Stockholms kommun.

Styrelseledamots och suppleants mandattid

- § 6 Ett uppdrag som styrelseledamot eller suppleant gäller för en mandattid om ett år, med möjlighet till förlängning ett obegränsat antal gånger.
- § 7 Om en styrelseledamots eller suppleants uppdrag upphör i förtid, ska den av Svenskt Näringsliv eller PTK som utsett styrelseledamoten eller suppleanten utse en ersättare till och med utgången av mandattiden för den ledamot eller suppleant vars uppdrag upphört i förtid.

Styrelsens sammanträden

- § 8 Ordföranden ska se till sammanträden hålls när det behövs, dock minst två gånger per år och därutöver vid behov. Styrelsen ska alltid sammankallas om en ledamot begär det.

Styrelsens beslutsföret

- § 9 För beslutsföret i styrelsen krävs att både av Svenskt Näringsliv och av PTK utsedda ledamöter till lika antal är närvarande. Styrelsen ska kunna fatta beslut *per capsulam*.
- § 10 Styrelseledamot får inte handlägga fråga rörande avtal mellan honom och stiftelsen. Inte heller får styrelseledamot handlägga fråga om avtal mellan stiftelsen och tredje man, om han har ett väsentligt intresse som kan vara stridande mot stiftelsens. Med avtal jämställs rättegång eller annan talan

Styrelsebeslut

- § 11 Styrelsens beslut ska vara enhälliga.
- § 12 Styrelsen får, utan tillstånd av en myndighet annat än vad som nedan anges avseende Finansinspektionens medverkan, ändra, upphäva eller åsidosätta samtliga föreskrifter i dessa stadgar utom de föreskrifter som anges i § 2 och i sista meningen i § 3 st 2. Sådana beslut är giltiga endast om det biträds av samtliga styrelseledamöter och därefter godkänns av Finansinspektionen. Det erinras om att tillsynsmyndigheten ska underrättas om ett sådant beslut i den utsträckning som följer av vid var tid tillämplig stiftelselag.
- § 13 Ett beslut om ansökan om permutation av stiftelseförordnandet eller genomförande av en ändring i enlighet med ett permutationsmedgivande är giltigt endast om det biträds av samtliga styrelseledamöter och därefter godkänns av Finansinspektionen.

Styrelseprotokoll

- § 14 Över styrelsens beslut ska det föras protokoll. Protokollet ska undertecknas av den som har varit protokollförare. Det ska justeras av ordföranden samt ytterligare en ledamot. Protokoll ska föras i nummerföljd och förvaras på ett betryggande sätt.

Arvoden

- § 15 Styrelsen får fatta beslut om skäligt arvode till styrelseledamöterna.

Förmögenhetsförvaltning

- § 16 Styrelsen svarar för att stiftelsens förmögenhet förvaltas på ett betryggande sätt så att det finns en förmåga att långsiktigt under minst fem år från stiftelsens bildande främja i vart fall de ändamål som anges i § 2 a-b samt så att riskerna begränsas och möjligheterna till god avkastning tillvaratas.
- § 17 Förmögenheten ska förvaltas så att särredovisning kan ske med avseende på de ändamål som anges i § 2 a-c.

Behörighet att företräda stiftelsen

- § 18 Styrelsen företräder stiftelsen och tecknar dess namn. Styrelsen får bemyndiga någon annan att företräda stiftelsen och teckna dess namn.

Redovisning och revision

- § 18 Stiftelsen ska föra räkenskaper i enlighet med vid var tid tillämplig bokföringslag. Stiftelsens räkenskapsår ska vara kalenderår. Styrelsen ska fastställa budget för det följande räkenskapsåret.
- § 19 Stiftelsen ska för varje räkenskapsår upprätta en årsredovisning.
- § 20 Stiftelsens räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor, som ska vara auktoriserad. För revisorn får en suppleant utses. Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses. Revisor får inte utses för längre tid än totalt sex år. Revisor utses och entledigas av styrelsen.

Tillsyn

- § 21 Stiftelsen ska stå under tillsyn enligt vid var tid tillämplig stiftelselag.
- § 22 Stiftelsen ska till Finansinspektionen lämna de handlingar eller upplysningar om sin verksamhet som Finansinspektionen begär.
-